

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben: Vidéken.
 Egy óra. 1 kor. Egy óra. 50 fill.
 Negyedévre . . . 3 " Negyedévre 4 " 50 "

Felelős szerkesztő:
SIPOS BÉLA.
 Kiadók és laptalajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piacz-utca 47. és 49. szám.

A föld.

Debreczen, decz. 11.

A kié a föld — azé az ország, mondják az agráriusok a gazdasági egyletek éves közgyűlésein — a parlamentben és ott, a hol a szónoklásra alkalom nyílik. És eme nagy igazságot holdogán szokták hallgatni a magyar gazdák, s önelégült mosolylyal konstataják, hogy hát az övéké Magyarország.

Ha ezt a tételt mi, föld nélküli szegény emberek elfogadjuk, akkor hamarosan megállapítjuk, hogy ez az ország a Zselénszky, Károlyi grófoké, Windisgräctz hercege és a katolikus papoké, A latifundiumos főuraké bizony ez, az ország az ő kezük, az ő erejük kormányozza és ez az erő sajnos soha sem a nép javáért dolgozik.

Számtalanszor irtak, beszéltek már erről a kérdéstről ebben az országban. Hogy most ismét szóba kerül, annak a földmivelésiügyi budget tárgyalása ad aktualitást.

Darányi Ignác európai képzett-szerű ember — munkájában meglát-szik a nemes jóakarát. Azonban azok

miatt, a kiké a föld nem mehet előre a maga útján, s nem csinálhat olyan gazdasági politikát, a minőt ő szeretne. Soha keservesebben nem ri ki ennek az országnak nyomorusága, népének föld éhessége, mint a földmivelésiügyi budget tárgyalásakor. Ilyenkor a magyar földmivelő nép nyomoruságáról le hull a lepel, egyik másik képviselő akarva, nem akarva leleplezéseket tesz a földre éhes magyar nép nagy nyomoruságáról. Hogy miért vándorol ki esztendőről esztendőre Amerikába a magyar, azt ilyenkor értjük meg legjobban.

Nem lesz addig segítve a helyzet, mig törvényhozás nem fogja kötelezni a latifundiumosokat birtokaik egy részének parcellázására. Csak ez szünteti meg a föld hiányt, és ad új irányt a magyar paraszt nép egészséges gazdasági életének.

Ez még ma a jövő zenéje. De hogy el kell következnie, s hogy például a Hortobágnak is ez lesz a sorsa, az szinte bizonyosnak látszik előttünk.

Barangolás Erdélyben.

34 Irta: Oláh Gábor.

Két órai hittyes lovaglással a Detonáta alatt voltunk. Csodálatos játéka ez is a természetnek. Nagy fensikből két bazalt-bíbircsó bukkan ki, mint vérmes ember homlokán a szerelmi pattanás. Mikor a mi vénhedő földünk viharos ifjúságát élte, durta ki gyomrából ezt a száz méternél magasabb s felfelé szélesedő sziklatömböt, hogy tilalomfa gyanánt álljon ezen a dimbes-dombos vidéken: erre ne járj, ember, mert megút a mennykő! — Csakugyan, zivataros villámos időkben ide szoktak potyogni a menny kövei. A Detonáta fedetlen fővel állja a koppantásokat, meg se pisszen belé.

Felmásztunk a tetejébe. Mindenekelőtt felirtuk nevünket a kilátó fatorony szemöldökfájára. Egy kicsit hancuroztunk is; de csakhamar felöltöttük a komolyság álarcát, mert gyulafehérvári diákok tüne-deztek föl a hegy hátát bodrozó lombok között. Aladdin kilépett a torony ablakán s egy szirtfokra ült, onnan lógatta tekintélyes lábát a semmiségbe, mint a világjáró angol a világ végén. Elővette térké-

pét s kezdte megállapítani, hány méter ez a hegy jobbra, hány amaz balra. Engem egy kicsit rázott a hideg miatta; istenem, ha lepottyan, én leszek felelős érte! De a bolondok jó szelleme megőrizte. Rólam is leszakadt a hideg, mert gyönyörű kép lebegett alattunk és kérültünk. A reggeli köd, mint egy átlátszó tenger, előntötte az egész határt; a kék hegyek, mint óriás madarak, usztak s el-elmerültek hullámaiban. A diákok nótára gyujtottak. Lent a hegy lábánál, a vendéglőbeli nagy kutya csodálkozva szimatolta: honnan jönnek ezek az égi haugok?

Hazafelé menet versenyügetést rendeztünk. Egyszer azon vesszük észre magunkat: eltévedtünk, mint a csodaszarvast üző Hunor és Magyar. Már csak az hiányzott, hogy valami tündérberekben rábukkanjunk Belár és Dul bűbájt tanuló leányaira. És a halhatatlan istenekre, majdhogy úgy nem jártunk! Valamelyik Bucumba vezetett bennünket Vénusz istenasszony. Egy üde képű oláh fáta hamarosan elállja az utunkat, megsimogatja békétlen lovaink orrcimpáját s lemosoly bennünket a nyeregből. Vagyis csak társamat. Becurikkoltatja lovát, kipányvázza

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

— Express tudósítás. —

Budapest, decz. 11.

A képviselőház mai ülésén folytatólag a földmivelési budgettel foglalkoztak. A vita úgy látszik, még néhány napig el fog tartani, mert többen feliratkoztak szólásra. Elnök Justh Gyula volt.

Az ülés megnyitása után a földmivelési budgetet tárgyalták.

Papp Elek: Közgazdasági előrehaladásunknak még mindig a földmivelési ügy képezi az alapját s azért ennek fejlesztésére, erejének növelésére mindent meg kell tennünk. A miniszter iránt az egész ország bizalommal viseltetik, (ugy van!) s ezért kötelességün öt mindenképpen támogatni. Nem terjeszkedik ki részletesen a tárca egyes ágaira, csupán a mezőgazdasági munkás kérdéssel kíván foglalkozni, melynek létezését az izgatással hivatásszerűen foglalkozóknak köszönhetjük és a kisbirtokosok eladósodásával amin szövetkezetek, közraktárak létesítésével és a közvetítő kereskedelem megrendszabályozásával lehetne segíteni. A vizezők használatát kívánja a mezőgazdaság körében. A költségvetést elfogadja. (Helyeslés.)

Merei Lajos: Mezőgazdaságunk hát-

a pihenő fához, gazdáját pedig beédesgeti egy kis bálmosra, Most kaptam csak észbe: ez itt Ogigia szigete, ez a fáta Kalipszó nimfa, a hosszú lovag pedig a leleményes Odisszeusz! Hát én? En meg talán Hermesz vagyok, az istenek követe, aki mindjárt tovább bolyongásra szólítom a fehérkaru nimfa barlangjából a sokat türt Laertesfiut. Amint lóháton így, tűnődöm, mint egy ujkori Kentaurusz, egy vén oláh asszony, egy nőnemű Pandarusz, lábamnál fogva erővel le akar cibálni papirámról. Mivel szende szürkém nem volt képes rugni: én rugtam meg kezét gyöngéden. Vácsét kiáltottam, mire Aladdin is kiperdült és nyeregbe zörrent. Sarkantyuba, vagyis sarokba kapva Pegázusainkat, elszárguldottunk a verespataki uton, visszaimádkozhatatlanul. A kipirult oláh fáta nézett, nézett utánunk szakadó kendővel, mint ujkori Elza ujkori fehér Lohengrinjei után . . .

Ez a kis kaland nőtette a májunkat, sőt szárnyakat adott, mert még aznap délután legyalogoltunk Abrudbányára. Ez már kellemesebb kis város, mint az ördögtojta Verespatak. Csinos piaca van és igen élelmes református temploma, t. i. az

Csak Gerő áruházában

lehet legolcsóbban vásárolni elegáns, divatos és tartós férfi-, fiu- és gyermek ruhát. **DEBRECZEN, Piacz-utca 41. szám.** A nagytrafikkal éppen szemben. ➡➡

ramaradottságának legfőbb oka gazdasági társadalmunk végtelen közönyössége, mely odáig terjedt, hogy még legsúlyosabb bajainak feltárásától tartózkodott. Ez az oka gazdasági önállóságunk hiányának is mely egyfelől Ausztriától, másfelől a külföldtől hozott bennünket függésbe.

Felolvassa a munkásszövetség egy felhívását Örkeny község mezőgazdasági munkásaihoz, mely a legvéresebb izgatásokkal van tele. (Nagy zaj.)

Ernst Sándor: És a szerzője még szabadon van.

Mérei Lajos: Felolvassa a munkásvédő Mezőffi szövetség egy kiáltványát.

Felkiáltások: Persze, Mezőffi! Mezőffi hol van?

Mérei Lajos: Mely odakonkludál, hogy miután Mezőffinek sikerült kicsikarnia (derűtség) a szövetség alapszabályainak jóváhagyását, lépjen be minden munkás az újjászervezett szociáldemokrata pártba. Fizessen két koronát. A szövetség meg fogja védeni minden nyuzástól.

Gyarmati Dezső: Két koronát? (Derűtség.)

Mérey Lajos a sztrájk törvény szükségességét hangoztatja a munkaadók érdekében is, hogy megelőzzük a sztrájkot, hogy ne kelljen utólag büntetni a munkásokat. (Helyeslés.)

Baross János az eddigi birtokpolitika hátrányait tünteti fel. Az egyik, hogy az Alföldön nagy latifundiumokat tartottunk fenn, míg a Felvidéket átengedjük a megbízhatatlan tótoknak, Erdélyt az oláhoknak. Jelzi a követendő birtokpolitikát. A síkvidéken nagy veszedelmet alkotnak a latifundiumok. Magyarországon a latifundiumok törpe birtokokkal állnak szemben.

Hibás az egyenlő öröklési jog és a birtoktulajdos felaprózása. Az ilyen felaprózott kisbirtok rövid idő alatt elpusztul. — Ha azonban egy gyermek kezében marad a birtok, fennmaradhat az. A többi gyermeket neveljük úgy, hogy nekik más pályán kell megélniük. Az egyenlő öröklési jog következménye a gyermeknemzés megszorítása.

Sümegi Vilmos arról beszél, hogy Székelyföldön az erdőket és legelőket kivették a nép kezéből. Kéri, gondoskodják a kormány, hogy a székely nép legelőket kapjon.

istenházának hátulsó oldalában kereskedők üzletei virítanak. Az istenházában csárda! És miért ne? Szinte joggal kérdezhettem Petőfivel. A templom a léleknek, az üzlet a testnek szolgálhat enyhére. Szomorú, hogy manapság a vallás is kezd pusztulni.

Egetverő utitársamnak egy szippantásra öt ismerőse akadt ebben az ismeretlen tartományban is. Ők azután megmutogatták Abrudbánya nevezetességeit. Legérdekesebb az öreg Apaffy-ház, melynek a homlokára ime ez irás vagyón bevésve: „Ezerhatszázhetvenkettőben ezen hely Apaffi Mihálytól lett Tanuló Műhely Ezerhatszáznegyvenhatba ujjíttatott Meg. s egészen fából talpra állítottatott Kőből rakattattam Ily renddel fokára Hogy tartsak és legyenek az Ekkla hasznára.”

Az „Ekkla” szellemes rövidítése az ekklesiának. Poetica licentia.

Nagyivó Apaffynak ez a városa még arról is nevezetes, hogy képviselője mondta volna a következő mélyértelmű programbeszédet: „Igéni nem ígérek semmit; de amit ígérek, azt megadom.” Ezeket hallván, igazán nyugodtan hajthattam a fejem fogadóbeli vankosomra.

Baross Jánosnak a paraszt hitbizományról mondott beszéde nagy és ellentétes hatást keltett. A képviselők közül többen gratuláltak neki, mire Szemere Huba odakiáltotta, hogy az ő politikája a helyes. Nagy zavar támadt, mert a függetlenségi párt néhány tagja tiltakozott Baros felfogása ellen.

A nagy zajt Just nem volt képes lecsillapítani. — Végül felfüggesztette az ülést.

Közös vámértékezet. A Budapesti Tudósító jelenti: A közös vámértékezet ma délután a külügyminiszternek a királyi várpalotában lévő lakosztályában a keleti államokkal kötendő kereskedelmi szerződések ügyében összeül. A kiegyezési szakbizottságok holnap délelőtt tartják meg üléseit a kereskedelemügyi minisztériumban.

A hadseregszállítások. A hadseregszállítások tekintetében az osztrák delegáció albizottságában bizonyos mértékben eltérő felfogás nyilvánult azon tényállással szemben, melyet a magyar kormány ez ügyre vonatkozólag a magyar képviselőházban okmányszerűleg előterjesztett.

Illetékes helyről felhatalmazták a „Budapesti Tudósítót” annak a kijelentésére, hogy a magyar kormány bevérandónak tartja az egész tárgyalásnak az osztrák delegáció illető albizottságában való teljes lefolyását, hogy annak eredményéhez képest nyilatkozzék, ami előreláthatólag a magyar delegáció tengerészeti albizottságában fog történni.

Marconi nyilatkozata.

„Nem úgy gondolta!...”

— Express tudósítás —

Budapest, decz. 11.

Néhány nappal ezelőtt nagyban ünnepelték a drótnélküli telegráf fel-találóját, Marconit, Velencében.

A tiszteletére rendezett banketten háborus beszédet mondott, többek között olyasfélét is mondott, reméli, hogyha kitör Ausztria és Itália között a háboru, a Marconi-telegráf Olaszország győzelmét fogja hírül adni a világnak.

Ez a beszéd nagy feltűnést keltett — annál is inkább, mert egy ellentengernagy is résztvett a banketten.

A magyar delegáció külügyi albizottságában Rakovszky szóvá tette ezt az esetet, mire Aehrenthal külügyminiszter így válaszolt:

— Egész határozottan azon meggyőződésemnek adok kifejezést, hogy az olasz kormány Marconi ur politikai rögtönzéseit őszintén sajnálni fogja, mert nyilatkozata igen meggondolatlan volt. De megjegyezni óhajtom, hogy e tüntetés fáradozásaimban nem fog zavarni és további következményeket nem vonhat maga után. Ily dolgokon nyugalommal és türelemmel kell magunkat tultennünk.

Különben maga Marconi — a ki most Milánóban van — szintén nyilatkozik.

— A „Neue Freie Presse”-nek a velencei beszédéről közölt tudósítása — ugymond — lényegesen különbözik az eredeti beszédemtől. Nagyon megle-

pett a bécsi lap tudósítása. A nevezett lap tudósítása ellenkezik ismert béke-terveimmel. Csak általánosan beszéltem egy esetleges háborúról.

A beszéd hiteles fordítása a következő:

— Életem célja mindig az lesz, hogy a népek közti közlekedési viszonyokat megjavítsam és a hasznos szociális reformokban résztvegyek. De ha egyszer mégis háboru ütne ki a tengeren, azt hiszem, a drótnélküli táviraton leadott parancs az olasz zászló győzelmével fog végződni.

A beszéd hiteles fordításából nyíltan kitűnik, hogy Marconi csak általánosan beszélt egy esetleges háborúról.

Debreczeni gazdák Darányinál.

Szervezkedés az aratósztrájk ellen.

Darányi miniszter nálunk.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, dec. 11.

Darányi Ignác földmívelési miniszternél vasárnap tisztelgett a debreczeni gazdák küldöttsége. Az ümge tartotta meg közgyűlését e napon, amelyen Debreczenből résztvettek: Rickl Antal, Rickl Géza, Szentesi János, Kertész János, Kertész Imre, Polgári József, Jabloncay Kálmán, Hidvéger József, Török Gábor, Jóna István és Bányai Péter.

A közgyűlés után a debreczeniek a képviselőházban keresték fel Darányi Ignác földmívelési minisztert, akit Rickl Antal és Jabloncay Kálmán üdvözöltek. Beszédükten arra kérték a minisztert, hogy a gazdaközönség szervezkedését vegye pártfogásába és különösen a munkássággal szemben való állásfoglalásuk tekintetében legyen segítségükre.

Darányi miniszter kijelentette, hogy készséggel fog megtenni mindent, hogy a gazdák érdekei csorbát ne szenvedjenek. A szervezkedést örömmel veszi tudomásul, egyben bejelenti, hogy a gazdasági egyesületeket felhívta, hogy készítsenek rövid idő alatt tervezetet és javaslatot, amelynek alapján ő a munkásság és a gazdák közötti viszonyt, különösen pedig az aratósi bérek megállapítását magába foglaló törvényt elkészítheti. Végül arra kérte a küldöttséget, hogy a tervezetet lehetőleg a munkásság mozgalmával párhuzamosan dolgozzák ki.

A miniszter e kijelentése alapján a debreczeni gazdasági egyesület a szervezkedés ügyében már e hét végén értekezletet fog tartani.

Darányi Ignác földmívelési miniszter a debreczeni gazdákkal igen szívélyesen beszélgetett. Érdeklődött a különféle gazdasági viszonyok felől. Majd megígérte, hogy még a tél folyamán Debreczenbe érkezik, mert nagyon szeretné látni a pällagi vasutat, amelyre figyelme régóta kiterjed.

A debreczeni vándorkiállítás.

A rendezőbizottság munkája.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, dec. 11.

Lázás sietséggel folyik a városházán a vándorkiállítás szerelése, az első kiállításnak, mely nem szorul a napi reklám segítségére, mert abban a percen, midőn városunk falai közé megérkezett, már oly multtal dicsekszik, amely előtt minden reklám eltörpül.

Csak készpénzért Divatos, jó és olcsó női ruhakelmék, — selymek, szőnyegek és vásznak Boros Testvéreknél

Kossuth-u. 6. sz.

Szinte hallatlannak kell jelezni azt az eredményt, a melyre öt vármegye közönsége a vándorkiállítást vitte. A mai fővárosi lapokban olvassuk a horribilis számokat: Elkelt 64 szerzőtől 116 mű, 53.553 kor. értékben. És ez az orsz. képművészeti társulat hivatalos közlése, olyan tehát, mely tényeken alapul s a mely — ismételjük — jobban ajánlja a kiállítást, mint a megszokott, rendszerint a tények tulzó, sőt néha hamis előadásán alapuló reklám.

Ez a nagy siker minden a kulturát szíven viselő magyar embert a legnagyobb örömmel tölti el, de különösen kell, hogy bennünk, „jó vidékiekben” keltsen igaz örömet, mert meg vagyunk róla győződve, hogy egyszorsmindenkorra el fogja hallgattatni a fővárosnak a „vidék” kultúrtörkévéivel szemben tanúsított vállveregető lekicsinylését.

Az az öt város, névszerint Eger, Miskolc, Kassa, Eperjes és S.-A.-Ujhely, hol a kiállítás a közönségnek már bemutatott, büszkén vallhatja, hogy kilenc hét alatt többet áldozott a magyar művészetért, mint amennyit a nagy főváros közönsége a Mücsarnok egy évi kiállításain áldozni szokott. Sokkal többet!

Es ez amennyire örvendetes, épp olyan szigorú köteleességeket is ró reánk, debreczeniekre. Mert nem lehet az, hogy a 80.000-nyi lakosságu Debreczen ne csak ne érje el a tőle sokkal kisebb említett városok eredményeit, hanem tul ne szárnyalja is.

Megadták a példát a többi városok miként kell elérni ezt az eredményt! Ime a tizenegy és fél ezernyi lakosságu S.-A.-Ujhely pénzintézetei megveszik közösen Udvarý Géza hatalmas vásznát. II. Endrét és kereszties vitézeit és oda ajándékozzák Zemplén vármegyének. És még két képet ajándékoznak a S.-A.-Ujhelyi megalakítandó muzeumnak. Heves vármegye meg veszi Lengyel Ede „Huszár” képét, — Zemplén vármegye Komáromi Endre „Kossuth nótáját” és sorra mindent fölkarolják a szent ügyet a kaszinók, kereskedelmi körök, pénzintézetek és a magánosok. Igen, a magánosok is, a kik megértették és megérezték, hogy fontos kulturmissziót támogatni honpolgári kötelességök, a kik egyuttal lelkiismeretüknek is tartják otthonukat művészettel díszíteni, mert „a művészet mindig az volt, s az is marad, a műveltség legragyogóbb zománca”.

Hisszük és reméljük, hogy ez nálunk is így lesz. Hisszük és reméljük, hogy a hét város versenyében győztes csak egy lehet és ez — Debreczen!

Hirek mindenfelől.

Egy önkéntes öngyilkos kísérlete. Roveretóából jelentik nekünk: A magyarországi születésű Lander Lajos egy éves önkéntes, a ki az itteni császárvadász ezrednél szolgált, ma öngyilkos kísérletet tett, mert nem kapott szabadságot. A kasszárnyának felső emeleti ablakából leugrott; betört a koponyacsontjára és egyéb belső sérüléseket is szenvedett. Landert a katonai kórházba szállították.

A szatmári polgármester halála. Pap Gézát, Szatmár város polgármesterét ma temették el igen nagy részvétellel. Az összes hivatalok, egyházak, iskolák és egyesületek zászlók alatt vettek

részt a temetésen. A bucsubeszédet Biky Károly ev. ref. esperes mondta. A törvényhatóság nevében Vajay Károly dr. tiszteletbeli főügyész bucsuztatta el a halottat. Délélött rendkívüli közgyűlés volt. Ugy a főispán, mint Kelemen Samu dr. képviselő meleg hangon emlékeztek meg az elhunyt polgármester érdemeiről. A köztörvényhatóság elhatározta, hogy a polgármester érdemeit jegyzőkönyvben örökíti meg. A temetés alkalmával az összes harangok zúgtak.

A betörő leány büne.

Hol a takarékpénztári könyv.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, dec. 11.

Jó fogást csinált tegnap a debreczeni csendőrség egyik ügyes őrsvezetője Letartóztatott egy vakmerő betörő leányt. Az eset a következő:

Magánosan él már régebb idő óta özv. Tóth Józsefné, egy alsójósai módosabb öreg asszony. Több ízben panaszkodott ismerősei előtt, hogy mily sok gondot okoz neki kis vagyunkájának megőrzése. Mindig attól retteg, hogy egyszer kirabolják és megfosztják takarékkönyvétől, melyre pedig csinos kis összeg van betéve a debreczeni takarékpénztárba.

A múlt héten esütörtökön este épen egy ismerőséhez ment el Tóthné és ezt az alkalmat kileste egy jóakarója és az ablakát betörve, behatolt a lakásba. A betörő úgy látszik ismerős volt a viszonyokkal, mert csak a szekrényt törte fel, ahol az öreg asszony a pénzét és értékműit őrizte. Feltevésében nem is csalódott a jómadár, mert a szekrényben meg is talált egy négyszáz koronáról szóló takarékkönyvet, melyet az ott lévő pénzzel együtt magához vett.

A csendőrség hosszas nyomozás után tegnap végre kiderítette a tettést Mészáros Mária alsójósai leány személyében. Megtalálták nála a takarékkönyvet is. A betörő leány ellen a debreczeni kir. ügyészség megindította az eljárást.

Agyonlőtt orvvadász.

Hetvenkilenc sörét egy emberben.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, dec. 11.

Az operettekben rokonszenves, a romantika patinájával bevont alakok az orvvadászok. Bátrak és erősek, kik naponta ezer veszélylyel szállnak szembe és ugyanannyit győznek. Az életben azonban semmi sem olyan színes, olyan szép, mint a színpadon, következőképp az orvvadászok sem. Nyomoruságban sanyalódó, sunyi legények ezek, kik rendszerint kikapnak. Ennek az áldatlan mesterségnek nem egy áldozata van; a legujabb Balogh György 23 éves pathi legény.

Balog György tegnapelőtt az éjsötétjében vadászni ment Inkey József háro erdejébe. Egy társát is magával vitte, ez azonban még idejében meglépett. Balog a sötétben egy fácánt

vett észre és rálőtt. A lövésre figyelmessé lett az erdő két öre, kik elősiettek és többször az orvvadászra lőttek. Ez viszonzta a lövéseket; az éj homályában rettenetes harc fejlődött ki az örök és az orvvadász között, mignem ez szitává löve elbukott. Ugy látszik, az örök eleinte csak söréttel lövöldöztek de aztán golyóra töltöttek. Egy golyó az orvvadász gyomrába, egy pedig szíven talált.

Midőn Balog elesett, az örök azonnal bementek Inkére és jelentést tettek a csendőrségnek. A esendörök kimentek az erdőre, melynek mélyén haldokolva találták Balogot. Annyi ereje még volt, hogy a csendörök kérdéseire felelhett, aztán iszonyu kínok közt meghalt. A gyilkos örököt a csendörök letartóztatták és Inkére kísérték.

A megölt orvvadászt ma felboncolták. Nem kevesebb, mint hetvenkilenc sörétet és két golyót találtak.

Harc egy építkezés körül.

Munkás terrorizmus.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, dec. 11.

Nagy izgalmat okozott tavaly nyáron Hajduboszoboszlón az a véres verekedés, melyet az ottani sztrájkba lépett kőmivesek segédek követtek el két derecskei munkás ellen. Mulhi Dániel építőmester tavaly május havában két derecskei kőmives segédet fogadott fel munkásai közzé. Ezért a szoboszlói kőmives segédek megnehezelték és több munkanélküli segéd Rác Márton vezetése alatt elment Muhi Dánielhez, hogy vagy vegye fel őket is munkába, vagy bocsássa el a dolgozó derecskei segédeket. Muhi egyikre sem volt hajlandó.

Ekkor a dolgozó huszonegy szoboszlói kőmives segéd elhatározta, hogy bojkotálni fogják Muhit. Elvonultak az épülethez, a hol a két derecskei munkás v. lt és ezeket is felhívták a munka abban hagyására. Mikor a derecskeiek nem akartak engedelmessékedni, a feldühödött tömeg léceket, köveket ragadott és azokkal kezdtek ütni-verní a két szerencsétlen embert. A két munkás csak futással menthette meg életét. De így is Koródi András két hétnél tovább nyomta az ágyat. Ma volt az epilógusa a debreczeni kir. törvényszéknél e sok port felvert ügynek.

Miután a vád beigazoltatott, a törvényszék dr. Oláh Miklós bíró elnöklete alatt Rác Márton, az egész botrány főszereplőjét, egy hónapi, Rác Józsefet, Bujai Lajost, Rác Dávidot, Rác Józsefet, Süveges Istvánt, Horváth Gézát, Tóth Jánost, Kovács Jánost, Szathmári Józsefet, Száva Belát, Zámbo Istvánt, Székely Mihályt, Rác Gyulát, Veres Lajost, Kacsári Ferencet, Bakó Lajost és Rác Lajost, mi t. bűnrészeseket, három három heti fogházra és mindegyiket még 10—10 korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítéletet egy a kir. ügyész, mint a vádlottak — Rác Márton kivételével — megfélebezték.

Karácsonyi vásárra

nem régi, hanem egész új árukat szereztem be, melyeket az eredeti árnál jóval olcsóbban árusítok.

ASZTALOS JÓZSEF

női divat áruháza

➤ DEBRECZEN, Kossuth-utoza 4. sz. ◀

A ki elegáns, divatos őszi felöltöket akar vásárolni, tekintse meg

Darvas Ede

elegánsan berendezett női felöltő-áruházat ◀

~ a főtéren, a Kistemplommal szemben. ~

SZÍNHÁZ.

Műsor:

Szerda Cserelányok, operette.
Csütörtök Bob herceg, operette.
Péntek Vasember, dráma, Csiky Gergely születésének évfordulója alkalmából.
Szombat A vig özvegy, operette, újdonság.

Almási Lola ügye. Tegnap reggel megjelent lapjaink színházi rovatában a színügyi bizottság ma délutáni ülésével kapcsolatban az foglaltatik, hogy a bizottság ülésén az Almási Lola és Zilahy Gyula között felmerült ügy nagy vihart fog felverni. Kíváncsiak voltunk megtudni, hogy mi az az Almási Lola féle ügy. Utána jártunk a dolognak, s a következő értesülést kaptuk. Mikor Zilahy Gyula színigazgató Hahnel Arankát társulata tagjául szerződtette, Almási kisasszony erősen megneheztelt s augusztus havában nem ment el a társulat nyári állomás helyére M.-Szigetre. Zilahy Gyula, minthogy Almási kisasszony nem működött, augusztusi gázsiját nem fizette ki. Almási Lola erre a színészegyesülethez fordult panaszszal, gázsijának megfizetését követelte, egyben panaszkodott Zilahyra, hogy az állítólag gorombán bánik vele — és egy izben a színpadon valami megjegyzést tett reá. — A színész egyesület tanácsa egy izben már elutasította Almási Lólát panaszával, mert a vádak nem látták beigazoltnak. Felelkezés folytán holnap, csütörtökön fogják másodszer tárgyalni a színészegyesület tanácsülésén. Ezeket a ben dolgoztat Almási Lola közölte levél a színház felügyelő tanácsnokkal, kérve, hogy ügyét tárgyalja a színügyi bizottság is.

A magunk részéről annak a véleménynek adunk kifejezést, hogy a színház társulat egyik tagja, s a színigazgató között felmerült magánügyek pertraktálása nem feladata a színügyi bizottságnak. Ez egy komoly bizottság, a melynek nem házi perpatvarok, hanem művészi dolgok boncolása a kötelessége. Sokkal jobb izlésű urnak ismerjük akár Komlóssy Artúr, akár Márk Endrét, akár Szent Királyi Tivadart, semhogy a kulissza harok bizottsági tárgyalását helyeselnék. Zilahy és Almási elvégzik egymás között peres ügyeiket. Két fórum is rendelkezésükre áll erre a célra. A polgári bíróság és az országos színész egyesület fegyelmi tanácsa. Egyébként a mi tudomásunk szerint Zilahy Gyula mindig korrekt módon viselkedett Almásival szemben. Hogy nem játszatja, ez olyan joga az igazgatónak, a mibe ezáltal nem szólhatunk bele. Ha Zilahy megengedheti magának azt a passziót, hogy olyan tagot fizet, a ki egyáltalán nem játszik, ezzel ő, és a pénztárcája számol — nekünk egyáltalán nincs közünk hozzá.

Bob herceg. Holnap kerül színre Huszka népszerű operettje a Bob herceg a címszerepben Lónyai Piroskával. — A többi szereplők Vida Ilona, Radó Anna és Lukács Juliska, ki ezuttal a királynét játssza, a férfiak közül Polgár, Arkossy, Sarkadi, Bay stb.

Csiky ünnepély. Pénteken, f. hó 14-én, ünnepli a színház Csiky Gergely születésének évfordulóját, mely alkalommal Csiky örökbecsű drámája, a „Vasember” kerül előadásra. A főszerepekben Szakács, Ternyei, Deésy, Bérczi, Hahnel Aranka és Szabó Irma játszanak.

— **A vig özvegy** legközelebbi operette újdonság próbáival van elfoglalva az énekes személyzet. Az újdonság — mely úgy a külföldi, mint a magyar vidéki színházakban állandóan zsufolt házakat vonz, bizonynyal nálunk is fényes sikerrel fog beszámolhatni. A mulattató szöveg, Lehár remek zenéje előre is biztosítja a sikert. Az operettből már a színpadi összpróbákat tartják, melyen mind a két kiosztás szereplői jelen vannak: Ló nyai és Fóthy, Ternyei és Arkossy. — A darab többi szereplői Polgár, Sarkadi, Deésy, Bérczi stb.

ÚJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi telefon sz. 339.

Szerkesztőségi 6.: d. e. 8—12 d. u. 2 6. éjjeli 2 6
Szerkesztőség és kiadóhivatal Piacz-utca 47. sz.

— **Olvasóinkhoz.** Tájékoztul tudatjuk, hogy díszes naptárunkat csakis előfizetőink kapják. Új előfizetők is megkapják, ha 3 hónapra előre befizetnek. Egyes példányt vásárlók a naptárt nem kapják. Hátralékosok csakis tartozásuk kiegyenlítése után. Figyelmébe ajánljuk ezt előfizetőinknek.

— **Személyi hírek.** Bakonyi Samu dr. országgyűlési képviselő tegnap visszautazott Budapestre. Szabó Kálmán országgyűlési képviselő kamarai elnök, Szávay Gyula titkár Miskolcra visszatértek Debreczenbe.

— **Időközi választások.** E hó 22-én mozgalmas napja lesz ismét Debreczennek. A város kerületeiben megüresedett városi bizottsági tagsági helyeket fogják választás útján betölteni. Kovács József polgármester a választásra nézve kibocsátotta a hirdetményt, a mely szerint a II. — Péterfia-utcai — választókerület egy bizottsági tagot két évre. Az V. — Varga-utcai — választókerület pedig két bizottsági tagot szintén két évre, vagyis 1907. év január 1-től kezdődő és 1908. december 31-ig terjedő megbizatással. A II. — Péterfia-utcai — kerületben választási elnök: Szabó Lajos ny. vincellér-kép. iskola igazgató; helyettesei: Szikszai Lajos és L. Nagy Bálint bizottsági tagok. Választási helyiség: az ev. ref. egyház tanácsterme. Az V. — Varga-utcai — választókerületben választási elnök: dr. Kocsár Gábor ügyvéd; helyettesei: Bilkei Kövesdi Imre és Pálffy Gábor bizottsági tagok. Választási helyiség: a Szent-Anna-utca 18. sorszám alatti róm. kath. elemi leányiskola földszinti terme (a kapu alatt balra). A kerületekben a jelölések már megkezdődtek.

— **A honvédség új egyenruhája.** A debreczeni honvéd tisztikar köréből értesülünk, miszerint a honvédelmi miniszter, hogy nemzeti jellegétől a honvédséget teljesen megne fozza, a jelenlegi reformált uniformis mellé még egy díszruhát fog elrendelni. Ez a honvédszárókéval egyenlő aranyzsinóros mentéből és fehér kócsagtollas kalpagból fog állani. Az új uniformis viselése már újév után kötelezővé fog válni.

— **Szini Péter temetése.** Hideg, nedves decemberi délutánon kísértük utolsó útjára néhai kollegánkat, az ösztört, sorscsapástól annyit sujtott Szini Pétert. A Hajó-utca 4. számú háznál folyt le a

megható és szomorú szertartás. A megtört özvegy, a lesujtott gyermekek — köztük egy világtalan hat esztendőes kis leány, — a debreczeni újságírók és néhány jóbarát állotta körül a szomorú ravatalt. A gyászének elhangzása után dr. Ferenczy Gyula akadémiai tanár, ref. lelkes lépett a koporsó elé, mondott megragadó, lelkekbe markoló, gyönyörű beszédet. — Tanul hívta a társadalmat a koporsó elé, hogy mivel maradt adós Szini Péternek, a népnevelés derék munkásának és az írónak. Majd a zokogó családot vigasztalta meg balzsamos szavakkal. — A Péterfia-utcai temetőben, a nyitott sírnál Békásy Jenő kollegánk vett búcsút kartársai nevében Szini Pétertől, könyeket indító beszédben. Aztán reá hullott a rög a koporsóra és elföldelték szegény Szini Pétert.

Szini Péter özvegyéhez Szávay Gyula, a V. H. O. Sz. elnöke a következő levelet intézte.

Mélyen tisztelt Asszonyom!

Megboldogult férje urának, Szini Péter író- és hírlapíró-társunknak, hosszú szenvedés és sok megpróbáltatás után történt halála mély fájdalommal tölti el az irás mesterségben foglalatoskodók nagy családját és a rokoni szeretet gyöngédségével közeledik e család minden tagja a ravatalhoz, melynek fejénél vigasztalan mély gyászszal sujtva ön roskadozik, tisztelt Asszonyom.

Engedje meg, hogy a Vidéki Hírlapírók Orsz. Szövetsége nevében kifejezést adjak fájdalmas érzésünknek és hogy ugyanazon hírlapírótestület nevében felkeressem Önt részvétünkkel.

A megboldogult nem volt ugyan tagja szövetségünknek, de teljes mértékben érezzük a mesterségünkben folyó rokoni kapcsolatot s ennek kifejezéseül szerény tehetségünkhöz képest Egyszáz koronát nyújtunk át a Szövetség részéről temetési és özvegyi segélyként.

Mély tisztelettel és igaz részvétellel
Debreczen, 1906. dec. 11.

Szávay Gyula,

a V. H. O. Sz. elnöke.

— **Hitelesítő közgyűlés.** Ma délután Wessprémy Zoltán főispán elnöklete alatt ültek össze a tegnapi jegyzőkönyv hitelesítésére kiküldött bizottsági tagok, hogy a felvett jegyzőkönyvet a szokott formában aláírják.

— **Elégtételt Fedáknak.** Megemlékeztünk a minap arról, hogy akadt újság az országban, a mely védelmébe veszi Fedák Sárít a telhetetlen és kapzsi földbirtokos urleányt és művésznőt. Ez az újság a kolozsvári „Ellenzék”, a mely mozgalmat indított, hogy a „közönség változatlan” szeretetét összegyűjtve egy „csokorban” nyujtsa át Fedáknak, egy látszik a „bizalom és a változatlan szeretet” nem nagyon csöpög, mert a nevezett újság, a mely megindította a mozgalmat magagyártja a „ragaszkodásról szóló leveleket.” Mutatóba ime három újabb bizalmi nyilatkozat: A lapunkban megjelent felszólításra már igen sok uri asszonytól és leánytól kaptunk névalairásokat. A legtöbb megjegyzéssel küldte be. Például egyik szép asszony ezt írja: Ugy a művésznök, mint a honleányunk feltétlen tiszteletem, szeretem és ragaszkodásom jeléül. Egy másik igen bájos és szép asszonyka a következő sorokkal küldte be névalairását: Kérem a Szerkesztő urat e pár sor által Fedák Sári művésznőt azon osztatlan szeretetem, tiszteletem és rajongásomról, a mely egy percig sem szűnt meg irányában, egy művésznő, mint személye iránt

Drosz sárczipók
csakis Békés Lajosnál
DEBRECZEN, Piacz-utca (Örvényi-ház) kaphatók.

érzett, rokonszenvről értesíteni. Az első aláírás a következő sorokkal érkezett: Fedák Sárít, a lelkes honleányt és művésznőt, változatlan nagyrabecsiüléssel tisztelem.

— **Milona.** Ez a címe egy vonzó és kedves kis regénynek, a melyet Gál Zoltán, a jónövű debreczeni poéta írt. Meszse, a görbe hegyek országából vette a szerző regénye tárgyát, a melyet kiváló készséggel, nagy ihletéssel és csillogó poézissal írt meg. Az értékes irodalmi becsü kötetet legközelebb részletesen ismerteti fogjuk. A könyv kiváló nyomdai díszsél ma jelent meg. Ára egy korona. Az összes könyvesboltokban kapható.

— **Megégett leány.** Tegnap este majdnem végzetessé válható szerencsétlenség történt a Molnár-utcán. A 6. számú házban lakik Vig Antal, a kinek lakásán történt a baleset. A szobába erősen befűtöttek. Vig Zsófi a kályha körül tartózkodott. A kályhából egy szikra pattant ki, a mely a leányka ruhájára esett. A könnyű szövet lángot fogott a következő percben a leány lángokban állott. Szerencsére a szülők észre vették a veszedelmet s letépték leányukról az égő ruhát. A kis lány súlyos égési sebeket szenvedett.

— **Szélhámos utazó.** Budapesti tudósítónk írja: Gáti Gyula utazó a minap megjelent Kántor Tamás asztalosmesternél (Oriás-utca 39) és a máv. szombathelyi üzletvezetősége nevében egy díszes 1-ső osztályú butorzatot rendelt. Közben elmondotta, hogy nagy bajban van, kis leánya Bókai tanár kórházában fekszik és operációra vár, amely 150 koronába fog kerülni, de 80 koronát azonnal le kellene tenni és neki ninesen. Az asztalos mester a nagy rendelés fejében adott neki 30 koronát. Ugyanilyen rendeléssel és ugyanazzal a mesével szerzett Sándor József Illés-utca 9. szám alatt és Kiszely Sándor Ferenciek-tere 1. szám alatt levő asztalosnál 30—30 koronát Kántor aztán megtudta kartársától, hogy Gáti náluk is volt, utánna járt a dolognak és hamarosan meggyőződött arról, hogy Gáti mindnyájukat becsapta. Feljelentést tett ellene és értesítette a többi nagyobb butorasztalosokat. Ma reggel Gáti eljött Gróf Géza asztaloshoz (Mária u 9.), de itt már ismerték meséjét, rendőrt hívtak, aki Gátit előállította. A szélhámos utazót a rendőrség latartóztatta.

— **Lelketlen anya.** Lapunk tegnapi számában hirt adtunk arról, hogy az Iparcs szállón egy csecsemőt találtak. A rendőrség megindította a nyomozást a lelketlen anya kézrekerítésére, mint a nyomozás kiderítette, a bűnös anya Szatmárról szökött és Szigeti Zsuzsánnának hívják. A debreczeni rendőrség táviratilag intézkedett elfogatása iránt, ami tegnap megtörtént.

— **Öngyilkosság a térparancsnokságnál.** Az Irányi-utcai térparancsnoksági épületben ismét öngyilkossá lett egy katona. Rövid néhány hét óta ez a negyedik öngyilkosság ezen a helyen. Ma reggel nyolc órakor Dinnyés Imre negyedik századbeli közlegény, századcsépszolgálati feyverével mellbe lötte magát. A golyó átfurta tüdejét és a hátán kijött. Mire a mentők a XVII. helyőrségi kórházba szállították, meghalt. A térparancsnoksági laktanyában egyáltalában nem tudják, miért lett Dinnyés öngyilkossá.

Ezelőtt két nappal jött el hazulról, ahol, néhány napi szabadságon volt és — katonák szerint — otthon kerülhetett olyan baja, mely miatt a halálba menekült.

— **Feljelentett osalások.** Gulyás Géza bádogos ma megjelent a rendőrségen és előadta, hogy egy cigány és egy asszony becsapták. Czanka Jöncz cigánynak Gulyás kályhaeső készítés céljából bádogot adott át, a mit a cigány eladott Davidovszky Jánosné egy fürdőkádat kért tőle kölcsön. A kádat az asszony egyszerűen eladta. A rendőrség a vizsgálatot megindította.

— **Eltörte a lábát.** Kasza József a kollégiumban volt alkalmazva, mint hetes. Tegnap délelőtt 11 óra tájban, a mint felakart menni az emeletre, a nedves falépcsőkön megcsuszott a lába s oly szerencsétlenül bukott le, hogy jobb lábát eltörte. A súlyosan sebesült embert a mentők szállították be a kózkórházba, ahol ápolás alá vették.

— **Meghaltak.** A debreczeni állami anyakönyvi hivata ban a tegnapi nap folyamán a következő halálozásokat jelentették be: Nagy N. ev. ref. halvaszülött, Sós Lidia róm. kath. 8 hónapos, Babetán Sándor ev. ref. 3 éves.

— **Szicizial Ujság.** Ily címen alkalmi ujság fog a szombati szicizial mulatságon megjelenni, a mely azonban az e fajta alkalmi lapok színvonalán, magas san felül fog emelkedni. A lapba Rákossy Jenő, Thaly Kálmán, Szaboleska Mihály, Lengyel Laura, F. Wolfner Pál, Lamperth Géza, Palágyi Lajos. Szávay Gyula, Vándor Iván, Könyves Tóth Kálmán, Géressy Kálmán, Dr. Kardos Albert, Komlóssy Artur s a debreczeni tollforgató világ számos tagjai írtak szépirodalmi közleményeket, verseket stb. A lap művészi címlapja Bakos Tibor zseniális munkája. A lap kapható lesz a szombat esti mulatságon.

— **Halálozás.** Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk a felejtethetlen jó férjnek, nevelő apának, vőnek, unakatestvérnek, sógorinak és áldott emlékü jó rokonnak Néhai polg. Fodor Jánosnak folyó hó 11-én reggeli 5 órakor, életének 57 ik. boldog házasságának 34-ik évében, hosszas gyengélkedés, de különösen 2 heti súlyos betegség után történt gyászos elhunytát. Kedves halottunk hült tetemei f. hó 13-án, délután 2 órakor fogtak az ev. ref. egyház szertartása szerint Simonffy-utca 43 sz. házunktól, a nagytemplomban tartandó gyászima után a Kossuth-utcai temetőben levő családi sírboltba örök nyugalomra tétetni. Mely végtisztességtételre rokonainkat, barátainkat és jó ismerőseinket szomorodott szívvel meghívjuk. Bánatos neje: Özv. Polg. Fodor Jánosné sz. Szöke Juliánna. Nevelt leánya: Erzsike. Anyósa: Özv. Polg. Szöke Sándorné sz. Kiss Juliánna Unokatestvérei: Fodor Sára férjével Hampel Ferenczel. Fodor Juliánna férjével Barcza Lajossal és gyermekeivel. Fodor Erzsike férjével Szabó Gáborral. Sógorai: Szücs Lajos nejjével Szöke Rózával és gyermekeivel. Szöke Sándor nejjével Forgó Juliánával és gyermekeivel. Rokona: Ifj. Szücs Lajos nejjével Prém Esztikével. Valamint számos rokon nevében is. A temetést Gebauer K. temetk. int. Kossuth-utca (Városház épület) rendezte.

— **Köszönet nyilvánítás.** Mindazoknak, kik személyes megjelenésükkel és részvétnyilatkozatukkal, valamint virágcsokrok és koszorúkkal igyekeztek drága leányunk temetését enyhítőbbé tenni, hogy ezáltal megrendült sziveinkre

gyógyító balzsamot nyujtsanak, fogadják érte őszinte szivből jövő köszönetünket és jó kívánatunkat. Szilágyi József és családja.

— **Kitünő kávék** Mayer Jenőnél.
— **Tiszta kezelési** sestakerti bor Maynr Jenőnél.

— **Fenyő madarak** kaphatók darabonként Márkus Dréher sörcsarnokában.

— **Schaf táncziskolája** folyó hó 18-ikán nyílik meg. Külön boston órák.

— **A mi szép, jó és olcsó Mentze Henrik áruházába kapható Kossuth-utca 4. szám**

— **Bálbizottságok figyelmébe!** Dávidházy Kálmán könyvkötő és díszműves (Füvészkert-utca 9. sz. alatt) ajánl legújabb ízlés szerinti **tánczrendeket és rendező jelvényeket**, melyekből minták és tervek rendelkezésre állanak. Ugyiszint legdivatosabb **könyvkötéseket és díszmű czikkeket** készít, melyek mint **karácsonyi és ujévi ajándékok** legalkalmasabbak.

— **Legjobb formájú** kitünő minőségű férfi kalapok 4—6 és 8 koronáért a Nyakkendő-király elsőrangú férfi-divat üzletében, főposta mellett.

— **Megérkeztek az ujtöltésű vilány lámpák** Mentze áruházába Kossuth-u. 4. szám. Darabja 1.20 frt és feljebb.

— **Urak figyelmébe.** A legizlésebb férfi őszi divat ujdonságok a Nyakkendő-király főposta melletti kirakataiban látható.

— **Fényképalbumok**, képes levelezőlap tartók, emlékkönyvek, varró készletek, szivar- és cigaretta dobozok olcsón csak Mentze Henrik áruházába Kossuth-u. 4. szám alatt szerezhető be.

— **Alföldy Károly** és fia tánciskolájában a második tanfolyam december hó 10 én kezdődik. Beiratások elfogadtnak bármely időben Péterfi-utca 2. szám. Telefon szám 510.

— **Ha igazi szép ajándékkal** akarunk meglepni valakit, csak Mentze Henrik áruházában Kossuth-utca 4. szám alatt vásárolhatunk, ott a legjobb és legszebb minden.

— **Komáromi M.** műhangszerkészítő hangszerfűzetét, Piac utca 63. sz. Szentanna-utcával szemben, ajánljuk a nagyérdemű közönségnek, mivel a műhelye és üzlete vezetését teljesen szakember üzlet tulajdonosa, ki már éremmel és oklevéllel van kitüntetve és 1906. országos kiállításán az ő általa készített hangszert gy hírneves ecég állította ki, mert a zené é szebb és kellemesebb a világon nines, a zenét mindenki szereti, így karácsonyi és ujévi ajándék a hangszer a legkellemesebb, Komáromi M. műhangszerkészítőnél fűzetlet Piac utca 63. Szentanna-utcával szemben. Fiók-üzlet József kir. h-utca 2. szám Saját házában. Zongora, cimbalom, hegedű, önműködő album, önműködő dísz tárgyak, eredeti, világhírű The Gramophone Co., Typewriter StD és lemezei nagy választékban, valamint Favrott; 6 deon Kolumbhia gramophonok és lemezei nagy választékban, használt lemezeket becserelek ujért, mindennemű hangszer részletfizetésre is, cimbalomvételnél díjtalan tanítás, saját cimbalom iskolámba, ujonnan érkezett hurfonó gépemen készült kitünő hurok, valamint olasz, Eredeti mester hegedűk, nagy hangszer műhely mindenféle hangszer javítást elfogadok, zongora hangolás vidéken is, árjegyzék ingyen.

Legszebb és legolcsóbb Karácsonyi ujdonságok

megérkeztek **Halász Nándor** óras- és ékszerezőnél. Piac-u. 24. sz. Fehérlő épület.

— **Már csak** igen rövid ideig tart a kiselejtezett áruk eladása Mentze Henrik áruházában Kossuth-u. 4. szám, melyeket helyszüke miatt igen olcsón árúsítanak el.

— **Gumi** különlegességekben óriási választék. Mintaküldeményt 2 korona ellenében küld Schön Sándor keztyű és kötészert Debrecen, Piac u. 12. Stenczinger-ház.

— **Papa, Mama Baba Mentze Kossuth u. 4. szám.**

A „Hajdumegyei népbank Piac-utca 26. sz. nagytőzsde épületében minden törzsbetűre, azaz heti 50 fillér befizetésre utólagos kamatszámolással 100 korona kölcsönt folyósít. Ezen rendszer mellett nem kell a kölcsön után külön kamatot fizetni, mivel a heti befizetésekben a kamat is benfoglaltatik.

— **Elegáns bál meghívók gyönyörű szép kiállításban, mérsékelt árak mellett kaphatók Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában.**

TÁVIRATOK.

A képviselőház ülése.

Budapest, dec. 11. Szünet után Veres József, Csitory Béla, Török Kálmán, Szmezsányi György és Csányi Sándor szólaltak fel. Ezután Darányi földmívelési miniszter a hegyvidéki akcióról beszélt. Kijelentette, hogy ezt kiterjeszti a tót vidékekre is. Ami a bor értékesítését illeti, a kormány a borszövetkezeteken kívül részvénytársaságokat is kész támogatni. Az agrár kölcsön könnyítéséről tárgyalni fog a pénzügyminiszterrel. Azt hiszi, hogy a gazdasági munkásokról szóló törvény jobban bevált volna, ha nem követnek el visszaéléseket a gazdák is. Az ülés ezzel véget ért.

Az Omge Polónyinnál.

Budapest, dec. 11. Az Omge küldöttsége ma Dessewffy Aurél gróf vezetésével küldöttségileg járt Polónyi Géza igazságügyminiszternél, és bemutatta a naggyűlés határozatát. Polónyi kijelentette, hogy melegen érez a munkásokkal a tőke visszaélése miatt, de nagymértékű nap, nap mellett látható izgatónem áll a jogosult érdek szolgálatában. A törvényhozásnak egyszer ezzel le kell számolni.

A francia kultur-harc.

Páris, dec. 11. A mai nappal megszűnt Franciaországban a konkordatum és életbe lépett az új törvény, mely az államot és az egyházat különválasztja. Még a konzervatív katolikus körök is azt remélték, hogy a Vatikán nem fog nehézségeket gördíteni az új törvény végrehajtása ellen, de a pápa legújabb encyklikájában egyelőre visszautasította a kultusz-egyesületek alapítását. — A kormány a törvény értelmében kívánja, hogy a papok jelentést tegyenek arról, hogy az istentisztelet gyakorlását folytatni kívánják. — A kormány a pápa ren-

delkezése folytán nem fogja magát megalázni, annál is inkább, mert meg van róla győződve, hogy eljárásában az egész ország támogatja.

Budapest, dec. 11. Párisból jelentik, hogy ma lépett életbe az egyházat az államtól szétválasztási törvény. A hatóság az egyházi javakat ma gondjaiba vette. Montagnini pápai nunciust a határra szállították.

Vasuti szerencsétlenség.

Körmend, dec. 11. A körmend — muraszombati vasutvonalon ma nagy szerencsétlenség történt. Egy tehervonat belerohant egy vontató vonatba. A karambol következtében 8 munkás halálosan, 18 súlyosan megsebesült.

A delegáció ülése.

Budapest, dec. 11. A delegáció mai ülésén Ahrenthal válaszolt az egyes felszólalásokra és az egyházi kérdésekben is fontosabb kijelentéseket tett.

A képviselőház szünete.

Budapest, dec. 11. A képviselőház karácsonyi szünete december 22-én kezdődik és január 7-ig tart.

IRODALOM.

Magyary Kálmán új nótája.

Debreczen híres cigányprimásának, Magyary Kálmánnak új nótás füzetét jelent meg a napokban. Két szép magyar dal van a füzetben. Mindkettő igazi gyöngye a népdaloknak. Az egyik bus magyar nóta, a melynek hangjai mellett igazán érdemes sirva vigadni. Csupa érzés és bánat van kótába szedve, ép olyan mesteri kézzel, a milyennel Magyary Kálmán a hegedűjét kezeli. A másik nóta vigabb. Csárdás, még pedig a javából. Ha hallja az ember, önkéntelenül is táncra gondol. Ropogós, tüzes muzsika, a mely a bus nóta mellett sirva vigadót is jókedvre hangolja. A dalokat Magyary Kálmán Vályi Nagy Gusztáv kedves és poétikus szövegére írta. Alig, hogy a két dal megjelent, egész Debreczenben ismerik. A zenekedvelő közönség figyelmébe melegen ajánlíható Magyary Kálmán új szerzeménye, a mely a könyvesboltokban is kapható.

MULATSÁGOK.

Dalestély. A Debreczeni Munkás Dalegylet december hó 25-én, karácsony első napján, a Bika dísztermében tombolával összekötött dalestélyt tart. A műsor gondos összeállítása reményt nyújt, hogy a jelenlevők kellemesen fogják azon estét eltölteni. A dalestélyen a Veres Tóni előnyösen ismert zenekara fog közreműködni. A Munkás Dalegylet estélyei különben is nevezetesek arról, hogy a vendégek kedélyesen mulatnak s jelen alkalommal a rendezőség mindent elkövet, hogy az estély régi jó hírneve ezáltal is erősödjék.

Közgazdaság.

Terménytőzsde.

Schvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése
Budapest, 1906. dec. 11.

Jegyzések 50 kgrammonként azólnak. Készárú tartott, határidők állandók.

1907 októberi buza	7.73.—74
1907. áprilisi buza	7.43.—44
októberi rozs	—
1907. áprilisi rozs	6.59.—60
októberi zab	—
áprilisi zab	7.51.—52
1907. májusi tengeri	5.18.—19
1907. júli si	—
1907. szeptemberi	—
1907. augusztusi repce	13.35.—45.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A hüvelykujjért 6 hónap. A debreczeni törvényszék előtt gondatlan-ságból okozott súlyos testi sértés vétségével terheltén állott ma Kovács József napszámos. Azzal volt vádolva, hogy ez év február havában Nagy József nevű társával fát hasogatott. Munkája közben Kovács Nagynak a hüvelykujjára csapott baltájával. Nagy súlyos sebeket szenvedett. Az ujja 6 hét múlva gyógyult meg. A törvényszék a megtartott főtárgyalás után Kovácsot 6 havi börtönrre ítélte.

A Zeysig röpirat. Budapestről írják: A Zeysig botrány nyomán támadt sajtópörök, mivel hogy egy egész sereg ilyen pör lett belőle, egymásután kerülnek sorra. Ma azt a két sajtópört tárgyalta a törvényszék vádtanácsa, amit a Pesti Hirlap és az Ujság indítottak egymás ellen rágalmazás illetőleg becsület-sértés címén. Eleinte tudvalevőleg arról volt szó, hogy a hírhedt brosurát a magyar ellenzék bocsátotta Berlinből világgá s amikor kiderült, hogy annak megjelése körül Baneth Sándor, báró Herzog Péternek egy berlini hivatalnokba buzgólkodott. — a Pesti Hirlap ezt megírta. — És hozzátette, hogy Baneth annak a báró Herzognak az embere, aki anyagiak tekintetében éppen az Az Ujságnak is egyik fentartója s így szó se lehet arról, hogy az ellenzék megbízottja lenne. Mivel az Az Ujság szintén a vele vitázó lap anyagi ügyeit hánytorgatta, mindketten a bíróság elé mentek, hogy alkalmat nyújtsanak egymásnak a bizonyításra. A cikkeket az egyik oldalon dr. Légrády Imre felelős szerkesztő, a másik részén Gajári Ödön vállalta a felelősséget. Ma foglalkozott a vádtanács, dr. Langer Jenő bíró elnöklése mellett, a kettős panaszszal és úgy Gajarit mint Légrádyt vád alá helyezte. Eszerint legközelebb már a főtárgyalást is megtarthatják.

Nyilttér.*

Kötvénykiállítási joggal felruházandó főügynököt keres egy az összes biztosítási ágazatokat művelő, jól bevezető, előkelő biztosító részvénytársaság Debreczenben. Kivátnatnak: Kellő összeköttetések, feltétlen megbízhatóság és ovadék. Írásbeli ajánlatok „Főügynök” jelige alatt Eckstein Bernát hirdetési irodájába, Budapest, V., Méréleg-utca 12. szám alá kéretnek.

Az Alföldi takarékpénztár Debreczenben, Piac-u. saját ház.

Elfogad betéteket: Takarékpénztári könyvecskékre és Chequeszámlára.
Kölcsönöket nyújt: váltókra, kötelezvényekre és folyószámlákra a legelőnyösebb kamattal mellett.
Törlesztéses kölcsönök: földbirtokokra s más ingatlanokra.
Tőzsdéi megbízások: értékpapírok vételére és eladására.

Óvadék kölcsönök: vállalkozóknak, bértőlknak és hivatalnokoknak.
Kölcsönök: tőzsdén jegyzett értékpapírokra, záloglevélre, valamint vidéki pénzüzetek részvényeire.
Értékpapírok, ércpénzek és külföldi bankjegyek beváltása és eladása.
Hitelrevezés csoportbeli váltók leszámítása.

Kölcsönöket ad: nyugdíjkezes köztisztviselőknak 10, 15 és 20 évi törlesztésre.
Beraktározás: árukat és terményt saját raktáraiban és azokra elégetet is nyújt.

A magy. kir. szab. osztály sorsjáték fő elnöksé helye.

Megkezdődött a nagy
karácsonyi vásár
Donogán és Somossy
özégnél.
Jó áruk. Olcsó árak.

Dr. SZÁSZ ADOLF
medico mechanikai

Zander-gyógyintézete

Piacz-u. 59. Steinfeld-ház. Földszint.
Telefon 389. Telefon 389

Zander-féle mechanikai gyógykezelés,
Fejlesztő gymnastica (gyermekknél).
Orvosi massage. — Tulhevített száraz
levegő fürdő. Villamozás. (Fardizálás és
Galvanizálás.)

Mosóáru különlegességek.

Hazai és cosmanosi jó mosó
barketek. Flanel, bársony-fla-
nel és szövött minőségekben.
Fehér piké és sinór barketek

óriási választékban.

Félig kész, kiszabott batiszt, se-
lyem, tüll és applikált finomabb
ruhából állandó nagy választé-
k jutányos szabott árakhoz.

SZABÓ LAJOS FIAI

vászon, divat és szőnyeg áruhaza.
Kirakataink állandóan a legutolsó
divatot tüntetik fel. 3

Rózsa Lajos

a Nyakkendő királyhoz címzet

⇒ uri divat üzletben ⇒

Ingek, férfi kalapok,
Nyakkendők, ajándék
tárgyakból

Karácsonyi Ocasiót

rendez

leszállított árak mellett.

Sérvkötők, haskötők,

gumi görcsér harisnyák

mérték szerint legpontosab-
ban készítettnek

Schön Sándor

keztyü, kötszer és orvosi műszertárbau
Debreczen,

Piacz-utca 12. (Stenczinger-ház.)

Alkalmi vétel.

Egy 1 lóerejű Langen és Wolf-féle

gázmotor

jelenleg üzemben, kifogástala-
nul kijavítva, jótállás mellett

olcsón eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Ritka alkalom
csak Ujévig.

A raktáron lévő összes gyer-
mek játék árakat

más vállalat miatt

minden elfogadható árban eláru-
sitjuk.

Bolti berendezésünk eladó.

Böröndös vállalatunk a jövő
hótól kezdve a nagy tőzsde udvar-
ban lesz található.

Óriási raktár van még

francia babák, baba butorok és
baba kofferekből, varak, mache
állatok, gépezetes- és társas játé-
kokból valamint gyermek kony-
hák, dobok, szervizek és minden
itt fel nem sorolható másnemű
játékezikkekből.

Miklósné és Társa

Nagy tőzsde mellett.

Stock-cognac
Medicinal

kezesség mellett, tisztán
borból párolt

Állandó vegyi ellenőrzés
alatt.

Camis és Stock

pároló telepe,

Fiume-Barcola.

Csakis elsőrangú üzle-
tekben kapható.

Angyal Drogueria.

Rácz Herman

DEBRECZEN, Főtér 42. sz.
Lamprecht-palota.

Különlegesség: Bel és külföldi
árakban, köt-
szerek, és betegápolási cikkekben.

Arckrémek, festékek,
szivacs, piperecikkek,
illatszerek, gazdasági
cikkek, rovarirtó sze-
rek stb. a legnagyobb
választékban kapható.

Gleichenberg itthon!

Sok ezren keresik fel évenként a külföldi Gleichenberg, Reichenhall
stb. fürdőhelyeket, hogy gyógyulást keressenek megromlott tüdőjöknek. **Dr.**
Than Károly, egyetemi tanár és több előkelő hazai és külföldi sz. orvos
egybehangzó kijelentése szerint a **Kövesligeti**

Tulipán ásványgyógyvíz

a Gleichenbergi „Constantin” és a Niederseltersi gyógyvízhez hasonló.

Nem kell tehát külföldre menni, nem kell idegenben kinlódni, hanem
mindenki otthon tarthatja a kurát és az eredmény számtalan orvosi elismerés
tanúsága szerint meglepő, mivel a **Kövesligeti Tulipán ásványvíz gyógy-
hatása úgy a tüdőre, mint a gyomorra nézve felülmúlhatatlan** és a
mellett közelségénél fogva tetemesen olcsóbb, mint a külföldi víz.

A kinek tehát egészsége drága, vagy a ki borhoz vagy sziruphoz kel-
lemes és üdítő italt akar, ne mulassza el a **Kövesligeti Tulipán ásvány-
gyógyvizet** állandóan használni.

Főraktár Debreczen és Hajdumegye részére **Darvas Miksa** fűszer- és
ásványvízkereskedése, Teleki- és Deák Ferencz-utca sarkán. — Telefon 294.

Apró hirdetések.

10 szögig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 8 fillér. — Vidéki tudakozásánál tessék válaszbélyegét csatolni.

Pénzkölcsönöket földbirtokra, házakra 4¹/₂ % -os kamat mellett is néhány nap alatt folyósítat, drága kamatu tartozásokat olcsóbbra kieserítet, birtokokat veszen és elad Héry bankirodája Debreczenben. Piacz-u. 46. sz. (Szentanna-u. sarok.)

Eladó ház Csapó-utca 34. földdel vagy anélkül. Czim a kiadóba.

Gouvérirozást 3 krajczártól kezdve elvállal **Bóza Ignátz** női felöltő- és kalap áruháza Debreczen, kistemplombazár.

Cskis valódi „Verge“ egészségi papirból készült nicotin mentes cigareta hüvelyeket használjunk, egyedüli főraktár a Harmathy Pál könyvkereskedésében van Fűvészkert-utca 14. 100 drb. „Tiszti“ hüvely 10, „Rákóczy“ 12, „Ambre“ 12, „King“ 8, „Progress“ 10, „Riz Abadi“ 14, „Jogot“ hüvely 12. Antinicotin fadóbozba 18. 250 drb. Antinicotin fadóbozba 40. töltő 6 krajczár.

Mielőtt karácsonyi ujévi s bármely alkalmi ajándékot vásárolna, bárki is el ne mulassza megtekinteni a Harmathy Pál könyvkereskedését Fűvészkert-u. 14. hol még soha nem létezett leszállított árak mellett, óriási könyvvásár van. — Karácsonyi, ujévi s minden alkalomra, új állapotban lévő ajándék könyvek, zsolnárok, imakönyvek, gyermek mese, képes és ifjusági könyvek, emlék, levelezőlap és bélyeg albumok, fényes díszkötésbe soha nem létezett árleszállítással szerezhetők be. Könyvjegyzék ingyen.

Költött harisnyák, kesztyűk, tricó alsó ruhák, gyermek plüsch kabátok, plüsch és haraszt fejkötők legnagyobb választéka Márton Gyulánál Piacz-u. 9. sz.

Horgonyi Károly pék, keres szállítót, ki naponta 10—15 liter tejet szállít egész éven át ár megjelöléssel.

Egy zongora jókarban költözés miatt nagyon olcsón eladó. Czim Szív utca 4.

1—2 éves legfinomabb gyökeres vesszők olcsó árért kapható Varga-u. 43.

Gazdasszonyok figyelmébe. Még eddig nem létezett villany fényű igen tartós füst és szagnélküli piros petróleum. Egyedüli főraktára Csapó-utca 84. szám. Házhoz is szállítva literenként 20 kr.

Idei termésű zamatos
Ceilon és Cuba kávé
naponként
frissen pergelt kávé.
Zamatos teák.

Friss liptói turó.
Valódi szegedi idei paprika
Kohn Henrik

üzégnél kapható
Debreczenben, gr. Degenfeld-tér 7

Karácsonyra

Inga és Salon órák, pontos zsebórák és szép ékszerek legolcsóbban kaphatók

Kurián Gyula

DEBRECZEN, Piacz-utca 42.

Invitások legolcsóbban jótállással.

Kitünő

Asztali bor 1 liter 35 kr.

Magyarádi óbor 1 liter 40 kr.

Szegszárdi vörös 1900. évi 1 lit. 48 kr.

továbbá kitünő szomorodni és tokaji asszu borok nagy választékban

Kontsek Gézánál

Debreczenben, Kossuth-utca.

Legjobb a híres bajuszsodró
DEBRECZENI

„GZIVIS“ bajuszpedró.

mely nem lép, de jól összetartja és nőtteli a bajuszt!

1 doboz ára 40 fillér.

Készítő helye s főraktára

Mihalovits Jenő

gyógyszertára a „Kigyó hoz“ DEBRECZENBEN.

Most folynak az előkészületek

a legszebb, leghatalmasabb, legragyogóbb

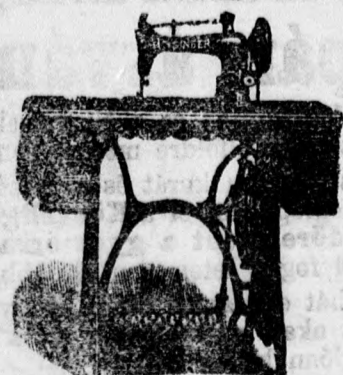
karácsonyi kiállításra

az általánosan ismert

ROSE DEZSŐ

előkelő ékszerüzletében,

Piacz-utca 55., a Hungária mellett.

Karácsonyi és Ujévi ajándéknul kiválóan alkalmas
egy jó **varrógép,**

melyek az előnyösen ismert cégnél **Rosenberg és Hammer** Piacz-utca 8. (a kereskedelmi akadémia palota.) Heti vagy havi könnyű részlet fizetésre megszerezhetők, hol minden vevő díjtalanul lesz kitanítva a divatos műhímzésben és modern szabászatban. Minden varrógépnél 8 éves írásbeli jótállás lesz vállalva. — Raktáron „Adria“ magyar gyártmány, valamint a világhírű eredeti „Viktoria“ gépek.

Rosenberg és Hammer varrógép kereskedők.